

مقایسه میزان رعایت بهداشت دست کارکنان در بخش‌های ICU، اورژانس و درمانگاه

بیمارستان سوم شعبان

مصطفی یامحمدی^۱، مریم قدرتی^۲، آذین علمی^۲

۱- مدیرعامل شرکت شیمیایی نوین پاک شرق

۲- واحد تحقیق و توسعه شرکت شیمیایی نوین پاک شرق

مقدمه و هدف: رعایت بهداشت دست توسط کارکنان یکی از راه‌های مهم کنترل عفونت در مراکز درمانی است. بطوریکه به عنوان یک اولویت بین‌المللی برای کاهش عفونت‌های ناشی از مراقبت شناخته شده است. مطالعات همواره ثابت کرده است اهمیت بهداشت دست به اندازه لازم توسط کارکنان بهداشتی درمانی، شناخته شده نیست، به طوریکه میانگین پذیرش شست‌وشوی دست در مراکز درمانی کمتر از ۵۰٪ تخمین زده می‌شود و براساس گروه‌های کاری و شرایط مختلف؛ این میزان متفاوت است. یکی از مواردی که سبب تفاوت در میزان رعایت این مهم می‌شود، حضور بخش‌های مختلف بیمارستان می‌باشد. در مطالعه حاضر میزان رعایت بهداشت دست در کارکنان بخش ICU، اورژانس و درمانگاه مقایسه گردیده است.

روش پژوهش: در این مطالعه توصیفی مقطعی، میزان رعایت بهداشت دست با استفاده از چک لیست پنج موقعیت رعایت بهداشت دست سازمان جهانی بهداشت (قبل از تماس با بیمار، قبل از انجام کار آسپتیک، بعد از تماس با ترشحات بیمار، بعد از تماس با بیمار و بعد از تماس با محیط اطراف بیمار) در طول مدت دو هفته در خرداد ماه سال ۹۶ در بیمارستان سوم شعبان سنجیده شد. پس از تکمیل فهرست واری‌های مربوطه در مدت مقرر، نتایج در فرم مربوطه ثبت گردید. تعداد موقعیت‌های پیش‌آمده جهت بهداشت دست و تعداد موارد رعایت شده شامل Hand Wash (شست‌وشوی دست) و Hand Rub (ضدعفونی دست با محلول ضدعفونی‌کننده) مشخص شد. جهت نتیجه‌گیری نهایی رعایت بهداشت دست، مجموع تعداد موارد فعالیت HW و HR بر تعداد موقعیت‌ها تقسیم گردید و نتیجه حاصله در عدد ۱۰۰ ضرب گردید.

نتایج و بحث: نتایج مطالعه حاضر نشان داد میانگین رعایت بهداشت دست در بخش ICU ۴۸,۰۶ درصد، بخش اورژانس ۳۰,۴۹ درصد و در درمانگاه ۱۹,۱۳ درصد می‌باشد. با وجود اینکه میزان رعایت بهداشت دست در هر سه بخش با استاندارد آن فاصله زیادی دارد اما در اورژانس و سپس درمانگاه‌ها این مقدار به طور فاحشی پایین تر می‌باشد.

یکی از علل این تفاوت عدم رصد طولانی مدت بیماران اورژانس و درمانگاه در این بخش‌ها برخلاف بخش ICU توسط کارکنان می‌باشد، زیرا در این بخش‌ها بیماران به طور کوتاه مدتی تحت نظر قرار دارند و پرسنل عواقب عدم رعایت بهداشت دست در ایجاد عفونت را نمی‌بینند. علت دیگر پذیرش بالای بیماران در این بخش‌ها و در نتیجه کمبود زمان مناسب پرسنل برای رعایت بهداشت دست می‌باشد. همچنین کارکنان واحد درمانگاه به لزوم رعایت بهداشت دست در این واحد به درستی پی نبرده‌اند. بنابراین لازم است به منظور کنترل بهتر عفونت‌های بیمارستانی، در این زمینه اقدامات آموزشی بیشتری انجام شود. همچنین پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌های مقایسه‌ای در بخش‌های دیگر نیز انجام گیرد.

واژه‌های کلیدی: بهداشت دست، کنترل عفونت، اندازه‌گیری رعایت بهداشت دست